

UDVIKLINGSSAMARBEJDET MELLEM DANMARK OG MOZAMBIQUE, 1992-2006

evalueringresumé

2008.05

Mozambique blev selvstændigt i 1974, og den første aftale om dansk udviklingsbistand til landet blev underskrevet i 1977. Mozambique var med blandt de første 12 danske programsamarbejdslande, der blev valgt i 1989. Ved fredsslutningen i 1992 efter 17 års krig var hovedparten af landets infrastruktur ødelagt, uddannelsesniveaulet var ringe, og landet var ikke i stand til at brødføde sin befolkning.

Denne evaluering rummer en detaljeret analyse af det danske bidrag til Mozambiques udvikling i 1992-2006 - en samlet bistand på i alt ca. 4,5 mia. kr. til en bred vifte af aktiviteter. Evalueringen vurderer de opnåede resultater og kommer med anbefalinger til det fremtidige samarbejde. Evalueringen blev foretaget i 2007 af et hold af uafhængige konsulenter fra Europa og Mozambique. Den er iværksat og koordineret af Danidas Evalueringskontor i samarbejde med Mozambiques Planlægnings- og Udviklingsministerium.

Overordnede konklusioner

Udenlandsk bistand bidrog afgørende til at opnå politisk stabilitet og økonomisk genrejsning efter krigen. Bistanden tilførte landet store økonomiske midler gennem gældsletelse, støtte til bl.a. uddannelses-, sundheds- og energisektorerne samt opbygning og modernisering af den offentlige sektor. Den tidlige danske støtte bestod hovedsagelig af humanitær bistand, men efterhånden blev støtten fokuseret på udvalgte sektorer. Evalueringen vurderer generelt, at den danske bistand til Mozambique har været af høj kvalitet, og at Danmark har ydet et værdifuldt bidrag til de opnåede fremskridt i Mozambique. Evalueringen peger samtidig på en række overordnede udfordringer for den fremtidige tilrettelæggelse af den danske bistand til Mozambique.

Dansk bistand er blevet omlagt flere gange i den evaluerede periode. Danmark var en tidlig fortaler for partnerskab med modtagerlande, og Danida valgte at fremme mozam-

biquisk ejerskab og ansvarlighed gennem udvalgte initiativer og systemer. Problemer med regnskabsaflæggelse og ønsket om en mere synlig dansk bistand har imidlertid gjort Danida forsigtig med at bruge landets egne systemer til økonomiforvaltning til at fordele bistanden og med at give budgetstøtte. Danida har også flere gange tilbageholdt bistand som svar på problemer med håndteringen af danske midler. Decentraliseringen fra 2003 af ansvaret for bistanden til ambassaderne var endnu en af de større forandringer i den evaluerede periode og er blevet opfattet som et vigtigt initiativ.

Evalueringen vurderer, at resultaterne har været positive inden for uddannelses- og sundhedssektorerne, herunder er der ros til den støtte, der er givet til bekæmpelse af HIV/AIDS. Der er også opnået gode resultater inden for energi. Til gengæld er resultaterne mere blandede inden for miljø, landbrug og fiskeri samt god regeringsførelse, hvor der dog er opnået gode resultater inden for støtte